

برنامه های مدیریت خطر بلایا در واحدهای بهداشتی

تدوین برنامه پاسخ به بلایا و فوریت ها (EOP)

روش اجرا: دستورالعمل برنامه ملی پاسخ نظام سلامت در بلایا و فوریت ها

ناظر برنامه: پزشک/سرپرست مرکز
مسئول برنامه: مراقب سلامت/بهبودر
(رابط بلایا)
همکار: سایر کارکنان

زمان اجرا: تدوین شهروبر تمرین، مانور و بازیابی: مهر و دی

مراحل انجام کار:

- توجه به نتایج برنامه ارزیابی ایمنی و خطر واحدهای بهداشتی (SARA)
- تدوین برنامه پاسخ با همکاری کلیه واحدها با رویکرد تمام مخاطرات
- اجرای تمرین و مانور پس از تدوین
- ارزیابی برنامه پاسخ
- بازبینی برنامه و رفع نواقص
- تدوین گزارش، درس آموخته و ارسال به سطح بالاتر
- اعمال درس آموخته ها در EOP سال بعد

نظام مراقبت وقوع و پیامدهای بلایا (DSS)

روش اجرا: دستورالعمل برنامه نظام مراقبت وقوع و پیامدهای بلایا

ناظر برنامه: پزشک/سرپرست مرکز
مسئول برنامه: مراقب سلامت/بهبودر
(رابط بلایا)
همکار: سایر کارکنان

زمان اجرا: در صورت وقوع مخاطره: بلافاصله تا حداکثر ۱۵ روز پس از آن در صورت عدم وقوع مخاطره: ده روز اول هر فصل

مراحل انجام کار:

- تکمیل فرم گزارش وضعیت یا *Situation Report (SitRep)* حداکثر دو ساعت اول پس از حادثه (بر اساس فرم موجود در دستورالعمل)
- ارسال گزارشات متوالی گزارش وضعیت تا نهایی شدن داده ها و تثبیت وضعیت
- تکمیل فرم نظام مراقبت وقوع و پیامدهای بلایا حداکثر تا ۱۵ روز پس از حادثه و ارسال به سطح بالاتر
- محاسبه شاخص های برنامه
- ارسال گزارش فصلی به سطح بالاتر
- ارسال گزارش صفر** در صورت عدم وقوع حادثه و یا وقوع حادثه بدون خسارت حداکثر تا دهم اولین ماه هر فصل

کاهش آسیب پذیری غیرسازه ای و سازه ای (SNS)

روش اجرا: دستورالعمل کاهش آسیب پذیری غیرسازه ای و سازه ای

ناظر برنامه: پزشک/سرپرست مرکز
مسئول برنامه: مراقب سلامت/بهبودر
(رابط بلایا)
همکار: سایر کارکنان

زمان اجرا: پس از انجام برنامه ارزیابی ایمنی و خطر و در طی سال

مراحل انجام کار:

- بررسی نتایج برنامه ارزیابی ایمنی و خطر واحدهای بهداشتی (SARA)**
- انجام اقدامات کاهش آسیب بر اساس دستورالعمل
- ارزیابی مجدد پس از اقدامات در سال بعد
- مقایسه نتایج ایمنی با سال گذشته
- محاسبه شاخص های برنامه
- تدوین گزارش و ارسال به سطح بالاتر

ارزیابی ایمنی و خطر واحدهای بهداشتی (SARA)

روش اجرا: دستورالعمل اجرای برنامه ارزیابی ایمنی و خطر واحدهای بهداشتی

ناظر برنامه: پزشک/سرپرست مرکز
مسئول برنامه: مراقب سلامت/بهبودر
(رابط بلایا)
همکار: سایر کارکنان

زمان اجرا: خرداد

مراحل انجام کار:

- تکمیل چک لیست ایمنی و خطر واحد بهداشتی بر اساس دستورالعمل و با همکاری کلیه کارکنان مرکز
- ورود داده ها در سامانه/ فایل مربوطه
- استخراج شاخص های پل واحد بهداشتی از فایل اکسل / سامانه که به طور خودبخود محاسبه می شود.
- پرینت زیج بلایا از فایل اکسل مربوطه و نصب در بورد واحد بهداشتی
- تدوین گزارش و شاخص های مربوطه
- ارسال گزارش به سطح بالاتر
- اقدام متناسب بر اساس برنامه SNS**

ارزیابی و آموزش آمادگی خانوار (DART)

روش اجرا: دستورالعمل برنامه ارزیابی و آموزش آمادگی خانوار و پوستره های مربوطه

ناظر برنامه: پزشک/سرپرست مرکز
مسئول برنامه: مراقب سلامت/بهبودر
(رابط بلایا)
همکار: سایر کارکنان

زمان اجرا: در طی سال

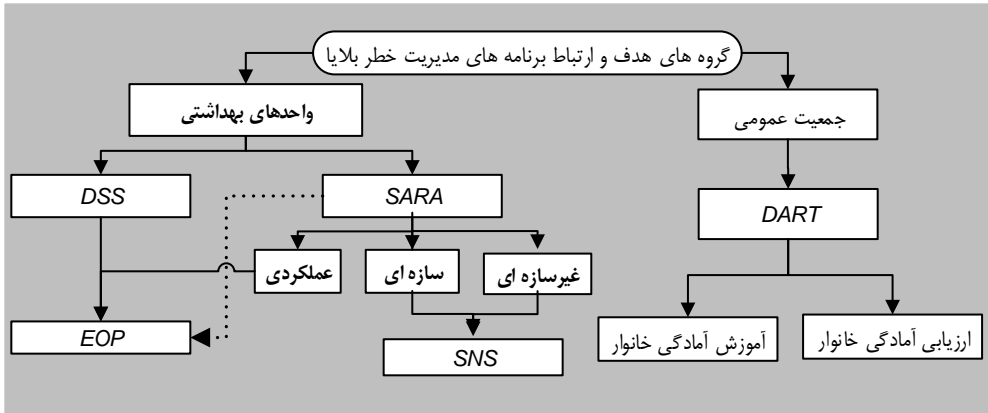
نکته:

- آموزش آمادگی خانوار **حتما** بعد از ارزیابی انجام می شود.
- پیشنهاد می شود یک روز در هفته به صورت ثابت برای آموزش آمادگی در برابر بلایا تعیین گردد. ترجیحا این روز با روز جلسه داوطلبین سلامت یکی باشد تا از این ظرفیت برای آموزش استفاده شود.

مراحل انجام کار:

- مراجعه مستقیم مادر خانوار
- عدم مراجعه مستقیم مادر خانوار

- * ترجیحا نیروی بهداشت محیط/ حرفه ای
- برای جزئیات بیشتر به دستورالعمل های مربوطه مراجعه فرمایید.
- Disaster Safety And Risk Assessment (SARA)
- Structural and Non-structural Safety (SNS)
- Disaster Assessment of Readiness and Training (DART)
- Emergency Operations Plan (EOP)
- Disaster Surveillance System (DSS)

گروه هدف: مادر خانوار، زنان سرپرست خانوار، زنان متاهل